

Tržište bez granica?

Odgovor na poremećaje na tržištu

Anketa sprovedena među generalnim direktorima u Srbiji, kao deo 18. godišnje ankete koja se sprovodi među poslovnim liderima u svetu

Predgovor

Zahvaljujemo se generalnim direktorima koji su učestvovali u anketi prvi put sprovedenoj u Srbiji, a kojih je bilo 39. Nadamo se da će rezultati ove ankete doprineti uspehu njihovih poslovanja.

Zahvaljujemo se liderima kompanija koji su podelili svoje stavove sa nama i svojim aktivnim učešćem i iskrenim odgovorima doprineli uspešnoj realizaciji godišnje PwC ankete koja se sprovodi među generalnim direktorima u svetu. Izuzetno cenimo njihovu spremnost da izdvoje vreme i učestvuju u anketi, čime su doprineli da rezultati ankete u najvećoj mogućoj meri budu sveobuhvatni i precizni.

Kompanija PwC istraživanje među poslovnim liderima u svetu sprovodi 18 godina zaredom, i sada imamo zadovoljstvo da predstavimo rezultate ankete koja je prvi put sprovedena u Srbiji. Izveštaj koji smo pripremili daje uvid u razmišljanja generalnih direktora i članova upravnih odbora privrednih društava u Srbiji, kao i u aktuelna pitanja sa kojima se generalni direktori svakodnevno suočavaju.

Čvrsto verujem da će anketa nastaviti da se sprovodi i narednih godina te da ćemo biti u mogućnosti da i u budućnosti sa vama podelimo gledišta generalnih direktora relevantna za tržište u Srbiji.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Emmanuel Koenig".

Emmanuel Koenig

Partner
PwC Srbija

Uvod

Kompanija PwC je prvi put ove godine sprovedla anketu među direktorima vodećih kompanija u Srbiji. Ukupno 39 poslovnih lidera učestvovalo je u anketi u Srbiji i sa nama podelilo svoja gledišta, brige i vizije.

U ovom izveštaju predstavljamo poređenje i analizu stavova direktora u Srbiji sa rezultatima ankete koju PwC sprovodi među generalnim direktorima u svetu, a koji se 18 godina zaredom, saopštavaju na Svetskom ekonomskom forumu u Davosu, u Švajcarskoj.

Rezultati lokalne ankete ukazuju na to da su poslovni lideri u Srbiji, kao i njihove kolege u svetu, pesimistični kada je reč o rastu i razvoju globalne privrede. Međutim, oni su prilično optimistični kada je reč rastu prihoda njihovih kompanija. Premda većina direktora razmišlja o smanjenju troškova kada je reč o restrukturiranju, oni svoju pažnju takođe usmeravaju na iznalaženje novih poslovnih prilika i uspostavljanje partnerstava kako bi svoja poslovanja učinili konkurentnim u okruženju koje se brzo menja. Osim pomenutog, rezultati istraživanja ukazuju na to da među poslovnim liderima postoji zabrinutost u vezi sa načinom na koji će vlada odgovoriti na problem fiskalnog deficit-a i rasta dugovnog opterećenja, geopolitičkom neizvesnošću i posledicama koje preopterećenost propisima ima na rast prihoda.

Uvereni smo da generalni direktori u Srbiji imaju sve potrebne adute da izđu na kraj sa predstojećim izazovima i svoje kompanije pozicioniraju na način da mogu da ostvare rast i razvoj u okruženju u kome neprestane promene i poremećaji predstavljaju pravilo.

Zahvaljujemo se generalnim direktorima koji su učestvovali u našoj anketi. Vaša spremnost da sa nama podelite vaša razmišljanja je od velike koristi za sve nas.

Emmanuel Koenig
Partner
PwC Srbija

Sadržaj

Rast i razvoj, ali ne onakav kakav poznajemo

63% generalnih direktora u Srbiji očekuje privrednu stagnaciju u narednih 12 meseci, dok je njih **89%** uvereno u rast prihoda svojih kompanija u naredne tri godine.

Fokus na prioritetima vlade

76% generalnih direktora u Srbiji smatra da bi uvođenje konkurentnog poreskog sistema trebalo da bude prioritet.

Preispitivanje poslovanja

50% generalnih direktora u Srbiji veruje da će se organizacije sve više takmičiti u drugim sektorima privrede.

Digitalne inovacije – stvaranje nove vrednosti putem digitalnih tehnologija

87% generalnih direktora u Srbiji ima za cilj da njihove organizacije budu lider u korišćenju savremenih digitalnih tehnologija. S druge strane, samo **26%** direktora smatra da pitanje zaštite od sajber kriminala i nepostojanja zaštite podataka predstavlja opasnost po njihovo poslovanje.

Raznolikost talentovanih kadrova i njihova adaptabilnost

32% generalnih direktora u Srbiji očekuje da će broj zaposlenih u njihovim kompanijama rasti u narednih 12 meseci.

Rast i razvoj, ali ne onakav kakav poznajemo

24%

generalnih direktora u Srbiji misli da će u narednih 12 meseci doći do pojačanog privrednog rasta u svetu

63%

očekuje privrednu stagnaciju

Izgledi za rast privrede

Generalni direktori su manje optimistični u pogledu rasta i razvoja globalne privrede, dok su više optimistični kada je reč o izgledima za rast i razvoj sopstvenih kompanija. Ovaj nesklad može da se objasni činjenicom da učesnici ankete imaju sposobnost da u teškim vremenima sagledaju pozitivne elemente situacije, **61%** generalnih direktora u svetu smatra da danas postoji više poslovnih prilika nego u prethodne tri godine.

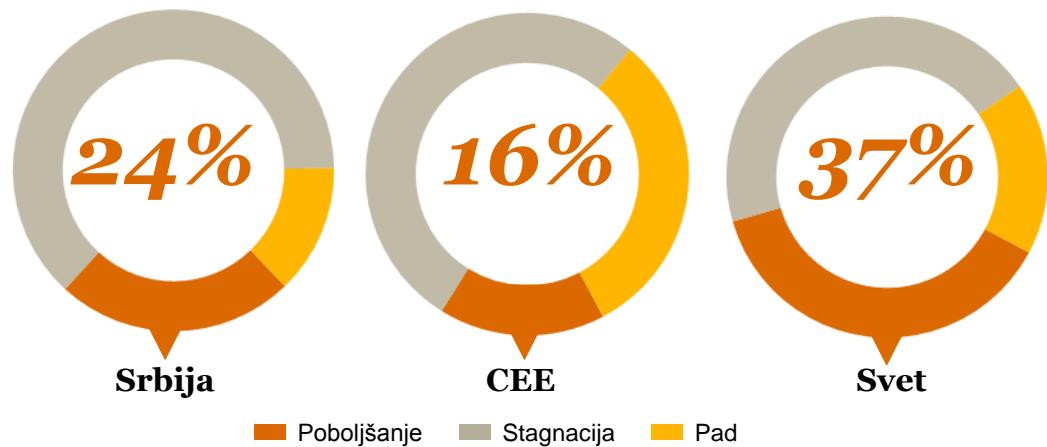
37% generalnih direktora u svetu misli da će se u narednih 12 meseci popraviti izgledi za rast privrede. Nasuprot njima, **17%** misli da će se pogoršati izgledi za rast privrede (u poređenju sa samo 7% prethodne godine).

Generalni direktori u Srbiji, u odnosu na svoje kolege u svetu, su u većoj meri pesimistični, **24%** direktora misli da će u narednih 12 meseci doći do pojačanog privrednog rasta u svetu, dok **63%** očekuje privrednu stagnaciju. Razlog za pomenuto leži u stagnaciji privredne aktivnosti u Srbiji u 2014. godini, kao i slabim izgledima da će 2015. godine situacija u Srbiji biti drugačija. Geopolitička neizvesnost i posledice sukoba između Rusije i Ukrajine odrazile su se na osećanja generalnih direktora u Srbiji i čitav region CEE, koji je u celini posebno pogoden.

Šta misle generalni direktori, da li će u narednih 12 meseci doći do poboljšanja, stagnacije ili pada privrednog rasta u svetu i u kakvoj je to korelaciji sa izgledima za rast i razvoj njihovih kompanija?

Kakvo je stanovište gen. direktora u Srbiji kada je reč o izgledima za rast i razvoj privrede u narednih 12 meseci u odnosu na stanovište njihovih kolega iz centralne i istočne Evrope i sveta?

Uverenje u rast i razvoj

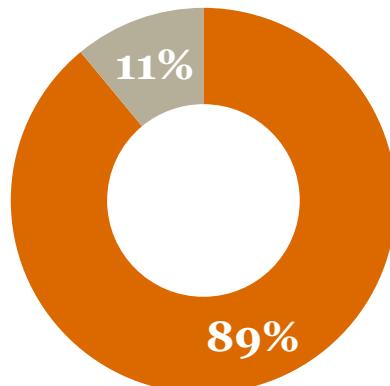
Iako postojeće privredno i poslovno okruženje ne daje generalnim direktorima puno razloga za slavlje, generalni direktori u Srbiji kao i oni i u svetu više su optimistični kada je reč o izgledima za rast i razvoj sopstvenih kompanija.

Čak **92%** ispitanika u svetu uvereno je u rast prihoda svojih kompanija u naredne tri godine. Generalni direktori u Srbiji su skoro podjednako optimistični kao njihove kolege u inostranstvu, budući da je **89%** ispitanika uvereno u rast prihoda.

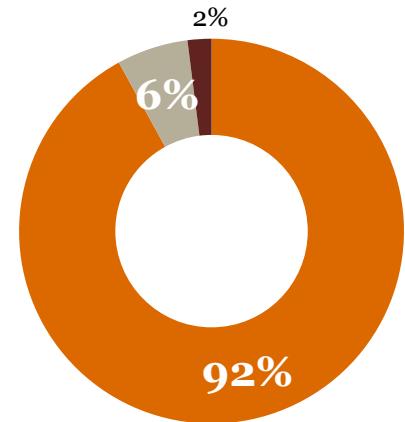
Ovakav pozitivan stav pre je posledica spremnosti generalnih direktora da pažnju usmere ka iznalaženju novih poslovnih prilika nego da se oslene na rast podstaknut prilikama na tržištu, a u očekivanju boljih tržišnih uslova. Čini se da su generalni direktori prihvatili neizvesnost i poremećaje kao novu ekonomsku realnost te energiju preusmeravaju na traganje za alternativnim izvorima prihoda, dok istovremeno preispituju sopstvenu ponudu i transformišu model poslovanja kako bi obezbedili poslovni rast i razvoj.

U kojoj su meri generalni direktori uvereni da će njihova kompanija ostvariti rast prihoda u naredne 3 godine?

Srbija

Svet

■ Donekle su uvereni/Veoma su uvereni

■ Uopšte nisu uvereni / Nisu baš uvereni

■ Donekle su uvereni/Veoma su uvereni

■ Uopšte nisu uvereni / Nisu baš uvereni

■ Nisu sigurni

"Generalni direktori i kompanije se sve manje oslanjaju na makroekonomiju i tržišnu dinamiku kako bi ostvarile rast i razvoj, a sve više na prilagodljivost i preduzetništvo. Svi plodovi koji su bili na dohvat ruke već su ubrani, a danas se najviše ceni poznavanje sopstvenih prednosti u odnosu na konkurenčiju, sposobnost uočavanja novih poslovnih prilika, prepoznavanje obrazaca promene, kao i brzo i odlučno prihvatanje promena. Činjenica da kompanije u Srbiji prepoznaju i poštuju ove principe veoma je dobra vest!"

Albena Markova

Partner, rukovodilac u Sektoru za konsulting, PwC Srbija

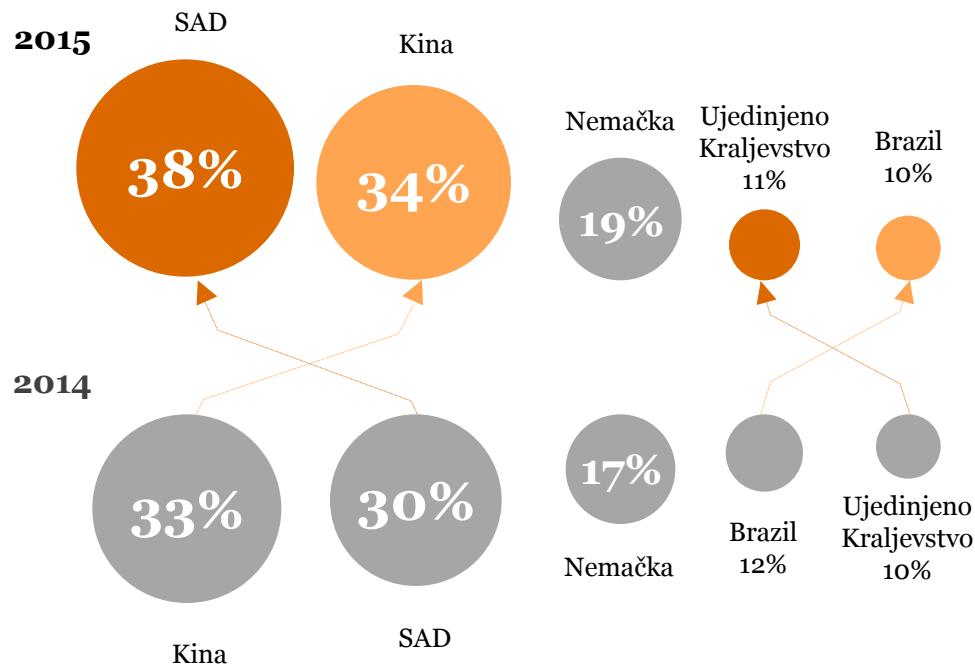
Nova privredna ravnoteža

Na pitanje koje su zemlje (osim zemlje u kojoj je registrovana njihova kompanija) po njihovom mišljenju najvažnije kada je reč o izgledima za rast i razvoj u narednih 12 meseci, generalni direktori su se prvi put opredelili za SAD, nakon više od pet godina duge dominacije Kine. Ponovno otkrivanje zrelih tržišta (i UK se našlo ispred Brazil-a) ukazuje na oprez kada je reč o okruženju punom izazova koje nude zemlje rastuće ekonomije Brazil-a, Rusije, Indije i Kine (BRIC) i druge zemlje čije su privrede u razvoju, koje se suočavaju sa složenim strukturnim i političkim problemima.

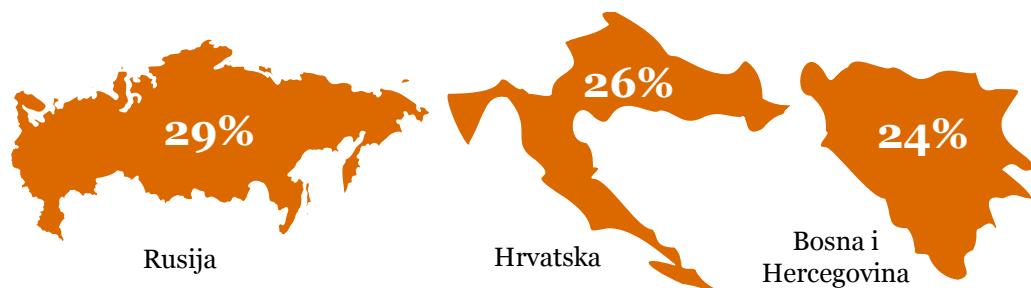
Za razliku od kolega u svetu, **29%** generalnih direktora u Srbiji smatra Rusiju za zemlju od ključnog značaja za rast i razvoj njihovih kompanija u narednih 12 meseci. Oslanjanje na Rusiju može uticati na izglede za rast i razvoj kompanija ukoliko ruska privreda uđe u duboku recesiju izazvanu geopolitičkom i ekonomskom krizom.

U skladu sa očekivanjima, tradicionalno se pokazalo da susedne zemlje predstavljaju tržišta od velikog interesa. Drugorangirana je Hrvatska, koju **26%** generalnih direktora smatra za veoma značajno tržište, zatim sledi Bosna i Hercegovina za koju se opredelilo **24%** ispitanika.

Koje su zemlje (osim zemlje u kojoj je registrovana njihova kompanija) po mišljenju generalnih direktora najvažnije kada je reč o izgledima za rast prihoda kompanije u narednih 12 meseci?

U skladu sa očekivanjima, generalni direktori u Srbiji smatraju da su Rusija i zemlje u okruženju tržišta od velikog značaja za rast i razvoj njihovih kompanija.

Fokus na prioritetima vlade

76%

generalnih direktora u Srbiji smatra da bi uvođenje konkurentnog poreskog sistema trebalo da bude prioritet

Efikasnost vlade

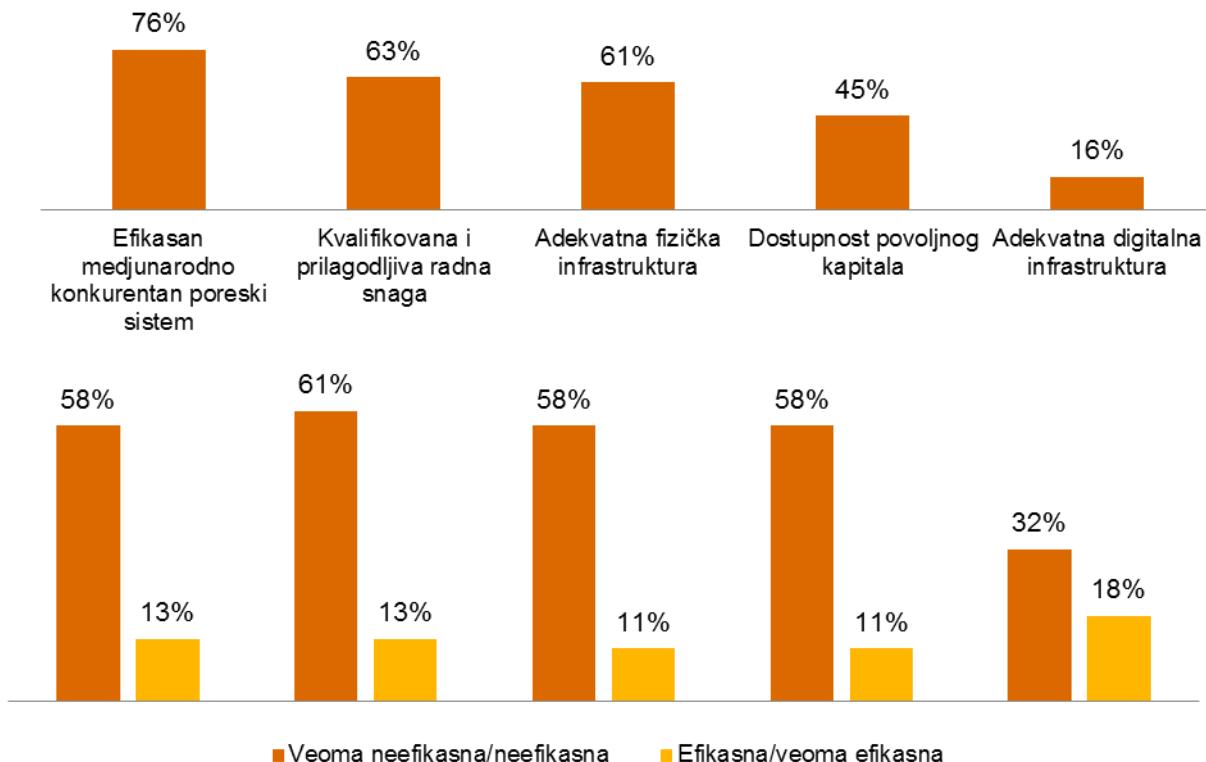
Vlada ima veoma važnu ulogu u kreiranju poslovnog okruženja koje treba da obezbedi dugoročni rast i razvoj. Istovremeno, vlada se može suočiti sa problemom utvrđivanja prioriteta prilikom donošenja zakonskih propisa i relevantnih politika.

76% generalnih direktora veruje da uvođenje konkurentnog poreskog sistema treba da bude prioritet za Vladu RS. Nažalost, samo **13%** veruje da je vlada bila uspešna u postizanju tog cilja, što ukazuje na potrebu za poboljšanjima u ovoj oblasti.

Ostali prioriteti vlade, po mišljenju generalnih direktora u Srbiji, jesu obezbeđivanje kvalifikovane i prilagodljive radne snage i uspostavljanje adekvatne fizičke infrastrukture.

Premda se smatra da su inovacije temelj uspešnog poslovanja mnogih velikih kompanija, samo **32%** generalnih direktora u Srbiji veruje da uspostavljanje adekvatne digitalne infrastrukture treba da bude prioritet vlade.

Prema mišljenju generalnih direktora, šta bi trebalo da bude prioritet vlade? U kojoj je mjeri vlade efikasna kada je reč o realizaciji prioriteta?

Kada je reč o ulozi Vlade RS i njenoj uspešnosti, raspoloženje generalnih direktora je različito. Podjednake su šanse za sve učesnike na tržištu, institucije se uspostavljaju i poslovna klima je uopšteno uzev poboljšana, ipak, neki smatraju da bi političko rukovodstvo trebalo više da podržava poslovnu zajednicu.

Vladislav Cvetković

Direktor, Sektor za pružanje usluga poslovnog savetovanja, PwC Srbija

Ekonomske, političke i društvene pretnje

Imajući u vidu stalne promene, ne čudi što generalni direktori u Srbiji izražavaju zabrinutost zbog čitavog spektra pretnji po ekonomsku, političku i društvenu situaciju. **55%** generalnih direktora u Srbiji kaže da danas postoji više pretnji po njihovo poslovanje nego pre tri godine. Međutim, oni takođe izražavaju određenu dozu optimizma budući da **66%** generalnih direktora u Srbiji smatra da danas postoji više prilika za rast i razvoj, što smatra i **61%** generalnih direktora u svetu, dok su njihove kolege u zemljama zapadne Evrope, CEE i Rusije manje optimistične.

Kada je reč o ekonomskoj i političkoj situaciji, generalni direktori u Srbiji izražavaju snažnu zabrinutost u pogledu načina na koji će vlast odgovoriti na pitanje fiskalnog deficitta i duga države, kao i geopolitičke neizvesnosti, premda su opterećenost propisima i veliko poresko opterećenje prepoznati kao značajna pretnja.

Generalni direktori (njih **74%**) deli mišljenje da vlade zemalja u sve većoj meri uspostavljaju konkurentne poreske politike, čime utiču na odluke kompanija o tome gde će poslovati.

Generalni direktori u Srbiji sa nestrpljenjem očekuju odgovor vlade na problem fiskalnog deficitta i rasta dugovnog opterećenja; 89% direktora navodi pomenuto kao najveći problem.

Odgovor vlade na fiskalni deficit i dug države

Geopolitička neizvesnost

Visoka nezaposlenost/nedovoljna zaposlenost

Preopterećenost propisima

Socijalna nestabilnost

Neadekvatna osnovna infrastruktura

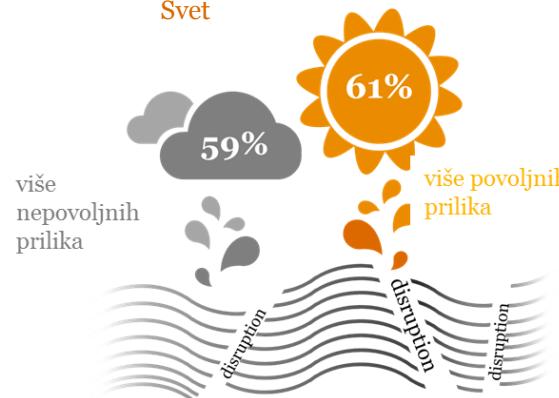

Povećanje poreskog opterećenja

■ Srbija ■ Zapadna Evropa ■ CEE ■ Rusija

Svet

Srbija

66%
vidi više prilika

55%
vidi više nepovoljnih prilika

Preispitivanje poslovanja

50%

*generalnih direktora u Srbiji je
svesno da će se organizacije sve više
takmičiti u drugim sektorima*

Trendovi koji se odražavaju na poslovanje naših kompanija

76% generalnih direktora smatra da će promena zakonske regulative po sektorima uticati na poslovne prilike u Srbiji. Osim pomenutog, značajan uticaj imaće promene u ponašanju kupaca, kao i sve veći broj direktnih i indirektnih konkurenata i promene u kanalima distribucije.

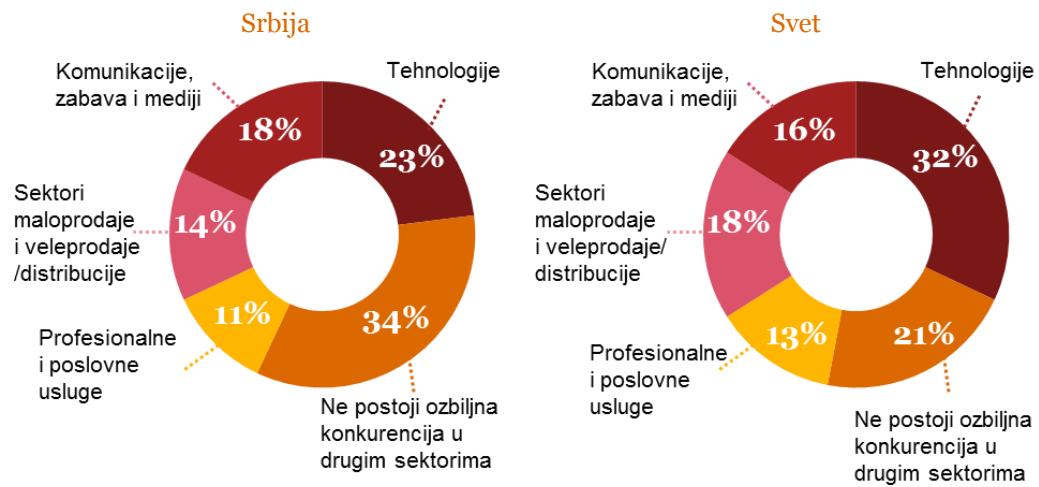
Generalne direktore u Srbiji takođe brinu visoka odnosno promenljiva cena energije (53%) i nedostupnost adekvatno obučenih kadrova (50%). Uopšteno govoreći, to su razlozi za zabrinutost među generalnim direktorima. Međutim, za razliku od svojih kolega u CEE (53%) i u svetu (61%), generalni direktori u Srbiji nisu preterano zabrinuti zbog opasnosti od sajber kriminala i nepostojanja zaštite podataka, budući da je samo njih 26% navelo pomenuto kao jedan od problema u poslovanju.

Razvoj tehnologija u potpunosti menja način poslovanja tako da ne čudi to što se u narednih pet godina konkurenca očekuje upravo iz sektora informacionih tehnologija.

U kojoj meri će, prema mišljenju generalnih direktora, kretanja navedena u tabeli niže uticati na sektor u kom oni posluju u narednih pet godina?

Iz kog sektora mimo onog u kom posluju anketirani generalni direktori dolazi ili bi mogla doći konkurenca?

U potrazi za novim prilikama i partnerstvima

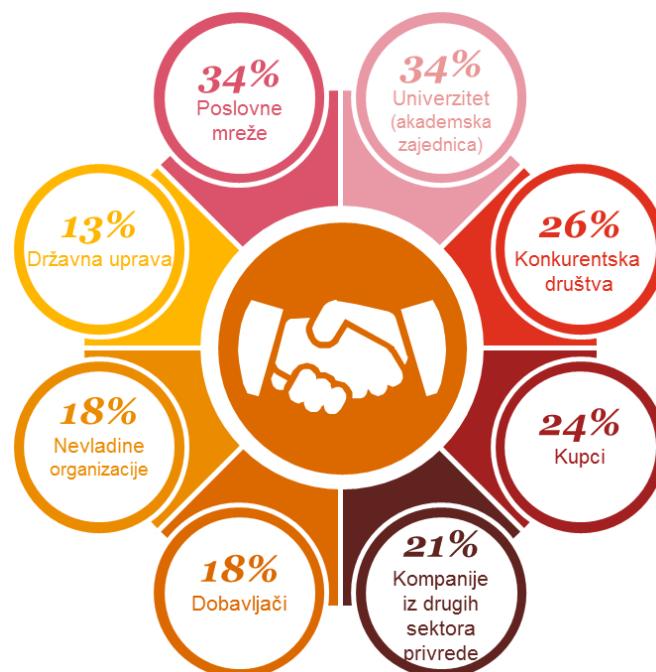
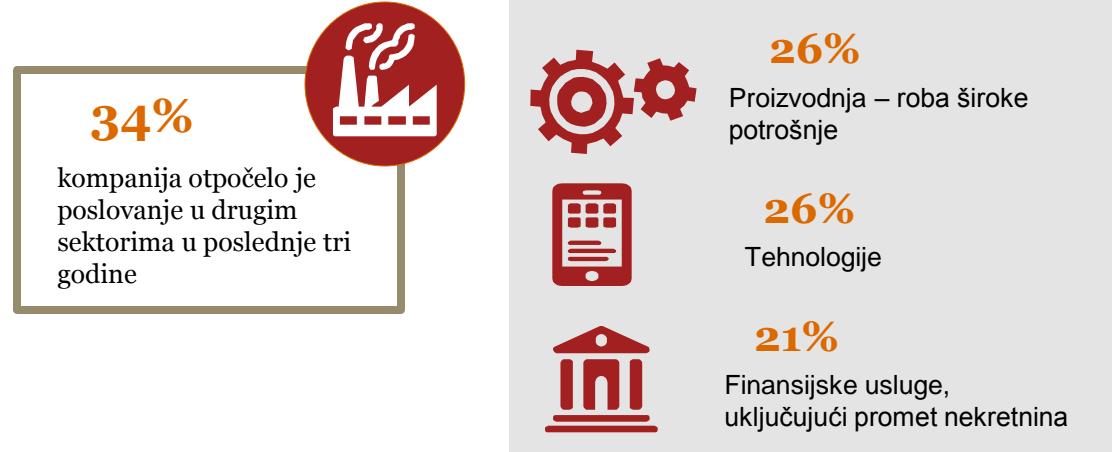
Sve više kompanija uviđa da konkurenca ne dolazi samo iz sektora privrede u kome posluju, već i iz drugih sektora.

50% generalnih direktora u Srbiji veruje da će se organizacije sve više takmičiti u drugim sektorima privrede. Isti stav dele i generalni direktori u svetu (**56%**).

34% anketiranih organizacija otpočelo je poslovanje u drugim sektorima privrede u poslednje tri godine, dok njih **16%** namerava da to učini u naredne tri godine.

Kada je reč o redefinisanju dosadašnjeg poslovanja, kompanije u Srbiji vide partnerstvo kao izuzetno povoljnu opciju za unapređenje svojih poslovanja. **52%** anketiranih generalnih direktora već sarađuje sa konkurentskim društvima i kupcima ili, pak, razmišlja o tome. Osim pomenutog, saradnju ostvaruju i sa akademskim institucijama.

Sa druge strane, generalni direktori u Srbiji se ustručavaju da stupaju u saveze sa državnom upravom, nevladinim organizacijama i start-up preduzećima.

- 26%** Proizvodnja – roba široke potrošnje
- 26%** Tehnologije
- 21%** Finansijske usluge, uključujući promet nekretnina

Ohrabrujuće je videti da poslovni lideri uviđaju značaj traganja za novim poslovnim prilikama i poduhvatima izvan sektora privrede u kojima posluju.

Maja Andelić
Direktor, Sektor reviziju, PwC Srbija

Restrukturiranje postojećih inicijativa

U skladu sa globalnim trendom, **76%** generalnih direktora u Srbiji planira uvođenje inicijative za smanjenje troškova u 2015. godini.

Međutim, nisu sve inicijative usmerene ka smanjenju troškova. Generalni direktori u Srbiji ozbiljno razmatraju opcije za unapređenje poslovanja - od restrukturiranja do iznalaženja efikasnijih načina poslovanja.

Kompanije se sve više opredeljuju za različite opcije restrukturiranja, uključujući uspostavljanje strateških saveza i zajedničkih poduhvata.

37% generalnih direktora u Srbiji namerava da stupa u nov strateški savez odnosno zajednički poduhvat. Osim pomenutog, njih **39%** razume potrebu za poveravanjem poslovnih procesa odnosno funkcija eksternim izvršiocima.

35% njihovih kolega u zapadnoj Evropi ima iste planove, dok u Rusiji pomenutu inicijativu prihvata samo **22%** generalnih direktora.

Koje od navedenih aktivnosti na restrukturiranju generalni direktori planiraju da sprovedu u narednih 12 meseci, ukoliko takav plan postoji?

Digitalne inovacije – stvaranje nove vrednosti putem digitalnih tehnologija

87%

generalnih direktora u Srbiji ima za cilj da njihove organizacije budu lider u korišćenju savremenih digitalnih tehnologija

Digitalne inovacije

Budući da se na tržištu svakog dana pojavljuju novi proizvodi, ne čudi što generalni direktori u Srbiji smatraju da su digitalne tehnologije od strateškog značaja za njihovo posovanje. Zapravo, **92%** generalnih direktora u Srbiji misli da su pretraživanje podataka i njihova analiza od strateškog značaja. Ostala digitalna rešenja uključuju mobilne tehnologije putem kojih se meri angažman potrošača, zaštitu od sajber kriminala i internet inteligentnih uređaja. S druge strane, premda **71%** direktora u Srbiji smatra pitanje zaštite od sajber kriminala za strateški važno, oni nisu zabrinuti zbog opasnosti od sajber kriminala i nepostojanja zaštite podataka jer je samo **26%** direktora navelo pomenuto kao opasnost po njihovo posovanje.

Digitalne tehnologije su strateški važne i od velike vrednosti za organizacije, ipak ukoliko kompanije u Srbiji ne steknu razumevanje o tome na koji način digitalne tehnologije mogu efikasno da se primene, one neće biti u mogućnosti da ostvare željene ciljeve.

Ohrabrujuće je videti da čak **89%** generalnih direktora ima jasnu viziju o tome na koji način digitalne tehnologije mogu da pomognu u ostvarivanju konkurenčke prednosti, kao i u ostvarivanju najveće moguće koristi od ulaganja u digitalne tehnologije.

Za buduće direktore od izuzetne je važnosti da imaju viziju te da pažnju usmere na poslovnu strategiju i aktuelne trendove u sektoru u kom posluju, jer to dovodi do inovacija i promena u načinu posovanja.

Tehnologije od strateškog značaja za generalne direktore u Srbiji

92%

68%

84%

63%

71%

Pretraživanje podataka i analiza

Mobilne tehnologije radi angažovanja kupaca

Zaštita od sajber kriminala

Jasna vizija o načinu na koji digitalne tehnologije mogu da pomognu u ostvarivanju konkurenčke prednosti

89%

Vi kao generalni direktor zalažete se za korišćenje digitalnih tehnologija

87%

Konkretnе strategije u oblasti zapošljavanja i obuke zaposlenih radi integrisanja digitalnih tehnologija u procese u kompaniji

82%

Realizacija planova na način da korišćenje mogućnosti digitalnih tehnologija bude obaveza svih zaposlenih

76%

■ Donekle su važni/veoma su važni

Raznolikost kadrova specijalizovanih za različite oblasti

32%

*generalnih direktora u Srbiji očekuje
da će broj zaposlenih u njihovim
kompanijama rasti u narednih
12 meseci*

Raznolikost zaposlenih

Generalni direktori u svetu i dalje su fokusirani na povećanje broja zaposlenih u narednih 12 meseci, dok su generalni direktori u Srbiji prilično oprezni po tom pitanju.

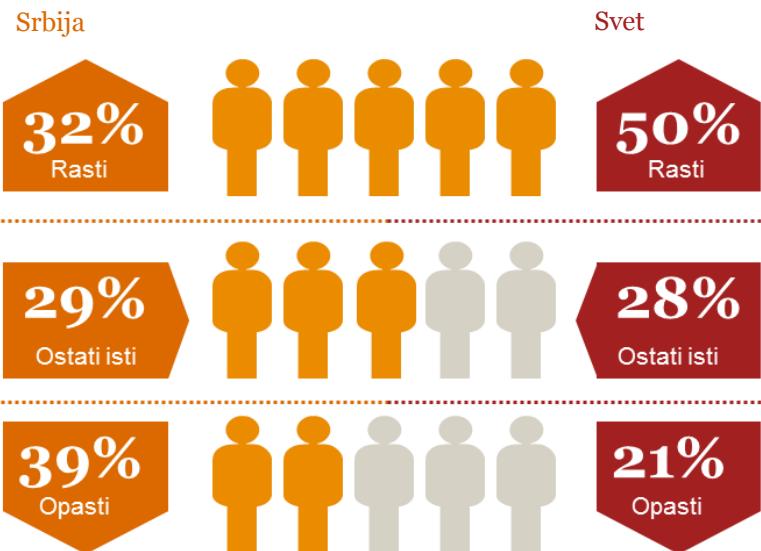
Od svih ispitanih generalnih direktora u Srbiji, njih **32%** očekuje povećanje stope zapošljavanja u 2015. godini, dok njih **39%** smatra da će broj zaposlenih u njihovoj kompaniji opadati.

Veliki broj kompanija u Srbiji priznaje važnost postojanja različitih gledišta i perspektiva u procesu izgradnje uspešnog modela organizacije. Zapravo, **50%** generalnih direktora u Srbiji kaže da njihova kompanija poseduje strategiju kojom se promovišu kadrovi specijalizovani za različite oblasti i njihovo uključivanje u procese, slično kao i anketirani generalni direktori u svetu (**64%**).

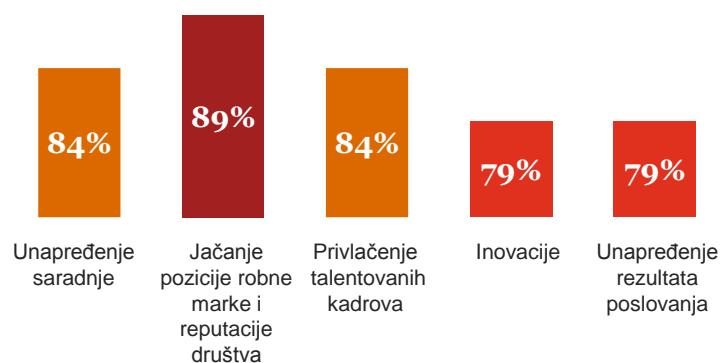
Osim pomenutog, generalni direktori čije kompanije imaju uspostavljenu takvu strategiju veruju da od nje ostvaruju značajne koristi kao što su jačanje pozicije robne marke i reputacije društva, privlačenje talentovanih kadrova i unapređenje saradnje.

Znanja i veštine zaposlenih su glavni prioritet generalnih direktora. **84%** generalnih direktora u Srbiji kaže da zaposlenima kontinuirano omogućavaju sticanje novih znanja i veština. Osim pomenutog, njih **71%** kaže da njihove organizacije od kandidata traže posedovanje daleko većeg spektra znanja i veština nego ranije.

Da li generalni direktori očekuju da će broj zaposlenih u njihovom društvu rasti, opadati ili, pak, ostati isti u narednih 12 meseci?

Koje od navedenih **koristi** je vaše društvo ostvarilo kroz strategiju kojom se promovišu raznolikost talentovanih kadrova i njihovo uključivanje u procese?

Kratak pregled učesnika u anketi i saradnika

90%

razgovora obavljenih "jedan na jedan" sa generalnim direktorima vodećih kompanija u Srbiji

70%

ispitanika posluje u Sektoru proizvodnje robe široke potrošnje

Učesnici u anketi

Srbija

39

Razgovori obavljeni sa poslovnim liderima u Srbiji

90%

po principu "jedan na jedan"

Svet

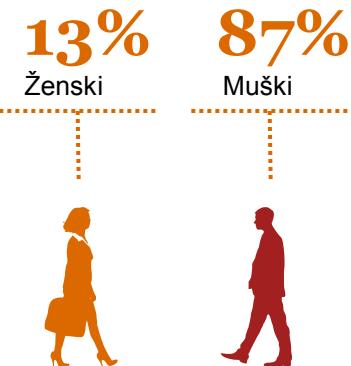
1,322

razgovora obavljeno je sa

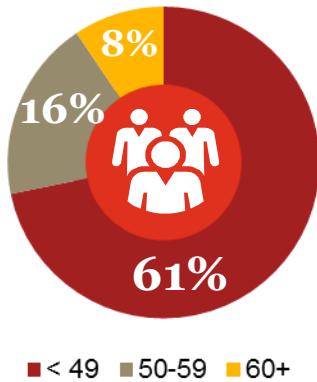
77

zemalja u periodu sept - dec 2014.

Pol

Godište

Sektor

35,840 je broj zaposlenih u kompanijama kojima rukovode intervjuisani lideri

<5,7 mld. € je ukupan prihod kompanija kojima rukovode intervjuisani lideri

Zahvalnost upućujemo:

Tim na projektu i poslovima istraživanja

Dunja Sutnig
Aleksandar Stevanović
Jelena Miletić

Poslovi istraživanja i analize podataka

Za koordinaciju istraživačkih aktivnosti bila je zadužena kompanija PwC UK iz Belfasta, Severna Irska.

Marketing / lektura i korektura teksta

Jelena Miletić
Maja Vučinić
Mirjana Simović

Zahvalnost na dobijenim smernicama i stručnom mišljenju upućujemo našim kolegama:

Emmanuel Koenig
Albena Markova
Branka Rajičić
Vladislav Cvetković
Tanja Gligorević
Biljana Bogovac
Maja Andelić
Ivan Stanković

Za više informacija o tome šta su generalni direktori rekli posetite www.pwc.com/ceosurvey. Na toj adresi pronaći ćete više podataka i steći uvid u postojeća gledišta i perspektive.

Da li ste zainteresovani da sledeće godine učestvujete u razmeni gledišta?

Ukoliko obavljate poslove generalnog direktora i zainteresovani ste da sledeće godine učestvujete u anketi, molimo vas obratite se Jeleni Miletić na jelena.miletic@rs.pwc.com kako biste svoje gledište podelili sa nama.

O metodologiji

U okviru ankete sprovedene među generalnim direktorima u Srbiji obavili smo razgovore sa 39 generalnih direktora koji posluju u različitim sektorima privrede. Na globalnom nivou, razgovori su obavljeni sa 1.322 direktora u 77 zemalja. Kriterijum za utvrđivanje 10 najrazvijenijih zemalja u svetu (posmatrano po BDP) bio je najmanje 500 zaposlenih u kompaniji odnosno prihod veći od USD 50 miliona. Kriterijum za utvrđivanje 20 najrazvijenijih zemalja u svetu bio je najmanje 100 zaposlenih u kompaniji odnosno prihod veći od USD 10 miliona.

PwC Srbija

Omladinskih brigada 88a

11070 Beograd

 +381 11 3302 100

 +381 11 3302 101

www.pwc.rs

© 2015 PwC Srbija. Sva prava zadržana.

PwC se odnosi na kompaniju PwC u Srbiji, a može se odnositi na mrežu kompanija članica grupe PricewaterhouseCoopers. Svaka članica mreže je zasebno i nezavisno pravno lice.

PwC mreža pomaže pravnim i fizičkim licima u ostvarivanju onih vrednosti koje su njima bitne. PwC mreža društava posluje u **157** zemalja širom sveta i zapošljava približno **195.000** stručnjaka posvećenih pružanju kvalitetnih usluga u oblasti revizije, poreskog i poslovног savetovanja. Kažite nam šta je vama bitno i saznajte više o nama na www.pwc.com.